

Аўтар: Арцём Ткачук
12.09.2021 00:00

Ужо амаль паўгода Каталіцкі Касцёл перажывае Год сям'і. Цяпер рыхтуюцца новыя прапановы і інструменты для гэтага душпастырства. Разам з крытыкай сучасных хвароб сям'і адказныя ствараюць альтэрнатыву і пазітыўныя ініцыятывы. Сёння размаўляю з прадстаўніцай беларускага сямейнага руху сястрой Мар'янай Алешчык. Назарэтанка займаецца працай з сям'ямі ўжо больш за 10 гадоў. Размаўляем пра прычыны праблем, шляхі іх вырашэння і прапанову беларускага Касцёла.

†

– Статыстыка датычна сям'яў у Беларусі вельмі сумная. Гэта і колькасць разводаў, і колькасць дзяцей, якія выходзяць у сям'і без таты. Чаму так?

– Таму што сужэнцы, як мне падаецца, не маюць часу для сябе, для дзяцей і для Бога. Гэта асноўная і галоўная прычына.

□□□ – А ці адчуваеце нейкія змены, трэнды ў тым, як жывуць сям'і ў апошнія 20 гадоў?

– Гэта ўсё той жа недахоп часу. Ёсць праблемы з працай, праблемы з грашыма, сям'і шукаюць выхад, раз'язджаюцца на заробкі. Паглядзець нават на рост колькасці дальнабойшчыкаў у нашым асяроддзі. Колькі яны бачацца са сваімі сям'ямі? Якое можа быць сямейнае жыццё? Яны па паўгода не бачаць сваіх дзяцей. Таму гэта, перш за ўсё, звязана з сацыяльнымі праблемамі нашага грамадства.

Аўтар: Арцём Ткачук
12.09.2021 00:00

□□□ – А маладыя сем’і чым адрозніваюцца ад старэйшых? Асабліва сем’і, якія ўжо прайшлі катэхізацыю і фармацыю ў сучасным Касцёле, ад тых, што ажаніліся яшчэ ў Савецкім Саюзе.

– Старэйшыя сем’і трымаюцца традыцыі. Маладыя сужэнствы больш лёгка, магчыма, менш сур’ёзна падыходзяць да спраў. Штосьці там не склалася – можна развесціся, паспрабаваць жыць асобна і г. д. Такое стаўленне таксама звязана з падыходам у грамадстве, у якім знаходзяцца каталіцкія сем’і. У наш час лічыцца цалкам нармальным сёння жыць з адным, а заўтра развесціся і жыць з іншым. Таму маладыя католікі прапітваюцца гэтым духам сучаснасці. Таксама і Касцёл, магчыма, зрабіўся больш “лайтовы” ў плане катэхізацыі і падрыхтоўкі да сужэнства.

□□□ – То-бок, маладыя каталіцкія сем’і менш трывалыя за старэйшыя?

– Мне здаецца, так. Хоць моладзь і настроена трываць да канца, але я размаўляю і з тымі, хто думае пра развод. Калі для нашых бацькоў развод быў трагедыяй і яны стараліся трываць да апошняга, то для маладых гэта нічога страшнага.

□□□ – Атрымліваецца, увесь аб’ём катэхезы, якую праходзілі і праходзяць маладыя католікі цягам апошніх 30-ці гадоў, не дае пажаданага плёну ў плане сямейнага жыцця?

– Нельга сказаць, што ўвогуле не дае. Напэўна, сённяшняя моладзь лепш разумее

Аўтар: Арцём Ткачук
12.09.2021 00:00

галоўныя праўды веры. Старэйшыя абапіраюцца больш на традыцыю, а маладзейшыя – на розум, веды. Аднак жыццё – гэта не катэхеза. Тое, што чалавек 10 гадоў быў катэхізаваны, не азначае, што гэта будзе ўплываць на практыку яго сямейнага жыцця. Так, катэхеза з’яўляецца фундаментам, але яна не дае моцы і сілы, каб трываць у сужэнстве і знаходзіць правільныя падыходы ў вырашэнні праблем. Сямейнае жыццё – ахвяра, але не кожны гэта разумее. Часта людзям падаецца, што ўсё павінна быць намазана мёдам, а гэта не так.

□□□ – *Калі катэхеза не можа быць галоўнай падставай сямейнага жыцця, то што тады? Супольнасць?*

– Так, менавіта. Супольнасці вучаць практыцы. У парафії, дзе я служу, мы з групай катэхетаў адназначна пагаджаемся, што катэхеза – гэта недастатковы мінімум. Мы стараемся, каб усе, хто наведвае заняткі па рэлігіі, удзельнічалі таксама ў нейкіх парафіяльных групах: тэатр, музыка, нейкія іншыя суполкі. Трэба вучыцца трываць у групе іншых людзей, будаваць адносіны, сябраваць. Гэтаму вучацца ў супольнасці. 45 хвілін катэхезы на тыдзень замала.

□□□ – *За апошнія дзесяцігоддзе ў беларускім Касцёле ўзнік шэраг сямейных рухаў. Сужэнскія сустрэчы, Équipes Notre-Dame, Асацыяцыя пры кангрэгацыі сясцёр назарэтанак і іншыя. Гэта цешыць. Аднак колькасць людзей у падобных рухах усё-такі невялікая. Чаму каталіцкія сем’і не цягнуцца ў супольнасці?*

– Мне здаецца, каталіцкія сем’і цягнуцца, але не хапае супольнасцей. Існуюць гэтыя тры рухі, але яны дзейнічаюць у невялікай колькасці парафій. Калі б у кожнай парафії была якаянебудзь супольнасць, якая яднала б сем’і, гэта была б моц.

Нават там, дзе добра катэхізуюць і актыўна працуюць з дзецьмі і моладдзю, вельмі часта сем’і застаюцца на ўзбоччы.

□□□ – *А ў чым праблема?*

– У зацікаўленасці парафії. Адказных за парафію.

□□□ – *Адкуль гэта бярэцца? Праца з сем’ямі – гэта складана?*

– Так. Не хапае падрыхтаваных асоб, не хапае духавенства. Дастаткова, каб у парафії былі прынамсі 1-2 сям’і, якія б хацелі яднацца з іншымі, і яны маглі б рухаць гэтую справу. Я асабіста ведаю толькі адну парафію, якая раз на год праводзіць фэст для сем’яў. Таму існуе шмат фактараў, гэта цэлы комплекс праблем.

□ – *У такім ключы школа сямейнага жыцця падаецца трапным адказам на гэты выклік.*

– Так, яна больш скіравана на працу з маладымі сужэнствамі: планаванне сям’і, якаснае жыццё і інш. Аднак, на жаль, нас замала – нават для ўласнага сямейнага развіцця, ужо не кажу пра быццё сямейнымі кансультантамі.

– *Слухаючы Вас, складваецца ўражанне, што ў беларускім Касцёле ўсё ёсць: і супольнасці, і месца падрыхтоўкі сямейных кансультантаў, і парафії. Бракуе людзей і зацікаўленасці.*

– Так, гэта праўда.

Аўтар: Арцём Ткачук
12.09.2021 00:00

– Многія кажуць, што нашы бабулі і дзядулі мелі трывалыя сем’і і без супольнасцей. Што Вы на такое адказваеце?

– Зноў жа, гэта праўда. Раней унутры сям’і было больш адносін, і будавалася ўсё на Богу. Сёння муж і жонка добра, калі ўвечары пасля працы пабудуць разам 2 гадзіны. Раней жа людзі болей часу праводзілі разам. Так мне здаецца, прынамсі.

□□ – Як справы ў Вашай Асацыяцыі? Чуў, што ў жніўні была агульнабеларуская сустрэча, шмат казалі пра аднаўленне.

– Так, дзякуючы ўдзельнікам нашага руху, мы арганізавалі гэтую сустрэчу. Увогуле, як, зрэшты, і паўсюль, каранавірус унёс свае карэктывы. Супольнасці баяліся сустракацца, кожны адчуў і ўбачыў, што мы дзесьці затрымаліся. Людзі самі кажуць, што нам трэба аднаўляцца. Мяне вельмі цешыць, што гэтая патрэба ёсць і ініцыятыва не зыходзіць ад нас, духоўных асоб, а ад саміх удзельнікаў нашых сустрэч. Таму, я думаю, мы ідзем у добрым накірунку. Паспрабуем аднавіцца, больш будаваць супольнасць.

Першыя гады нашай Асацыяцыі мне вельмі хацелася будаваць на фундаменце веры, а нават і тэалогіі. Многія сем’і не ўдзельнічалі ў катэхезе, таму хацелася з’яднаць агульны ўзровень падрыхтоўкі. Сёння ж для нас стала больш важным будаванне адносін у супольнасці, каб яна была жывая. Таму мне падаецца, што мы выходзім на нейкі іншы ўзровень, мы даспелі да дадання. Раней удзельнікі больш бралі – веды, духоўнае развіццё. Сёння супольнасць хоча даваць. Гэта цешыць.

□□□ – Падзеліцеся нейкімі планами?

– Мы хочам, каб сем’і з адных гарадоў наведвалі сем’і ў другіх гарадах. Нас шмат, і многія не ведаюць удзельнікаў руху з іншых мясцовасцей. Хочам, каб людзі знаёміліся, давалі сведчанні.

Апошнія гады мы ладзім асобныя сустрэчы для мужчын і жанчын. Таксама плануем – спадзяёмся, што гэта прыжывецца, – каб падчас рэкалекцый для дарослых адбываліся адначасова рэкалекцыі для іх старэйшых дзяцей, моладзі. Сёлета ў нас нешта такое атрымалася, будзем рухацца далей у гэтым накірунку. У нас падрасло цэлае пакаленне – Асацыяцыі ўжо больш за 10 гадоў. Дзеці выраслі, і хочацца таксама ім даваць такую духоўную падпітку.

На бліжэйшыя паўгода ўжо запланаваны нашы стандартныя сустрэчы: супольны Новы год (ужо 13-ты па ліку), рэкалекцыі выхадных дзён, асобныя рэкалекцыі для мужчын і жанчын. Таму планы невялікія, але спадзяёмся на плён.

□□□ – Вы працавалі і з дзецьмі, і з моладдзю, а спыніліся на сем’ях і займаецеся гэтым ужо больш за 10 гадоў. Падаецца, Вы цалкам шчаслівая ў такой працы.

– Як і ў кожным Ордэне, у нас складаюцца абяцанні паслухмянасці. Таму мае ўлады мне казалі: сёння будзеш тут працаваць з дзецьмі, заўтра – там з моладдзю. Гэта нармальна, і я ўсё прымала.

У пэўны момант мне казалі, што трэба паспрабаваць працу з сем’ямі. Я не ведала, з чаго пачынаць. Паехала ў Рым, паслухала, як Асацыяцыя працуе ў іншых краінах, вярнулася ў Беларусь і распачала з нуля. Мы пачыналі проста з гарбаты, дзе я слухала людзей. Мне падабаецца будаваць адносіны з іншымі, і так гэтая праца з сем’ямі выкрышталізоўвалася. Гэта стала вельмі бліскім майму сэрцу, і падаецца, што ўжо на ўсё

Аўтар: Арцём Ткачук
12.09.2021 00:00

жыццё.

Не магу сказаць, як будзе далей, што мне скажуць мае ўлады, але за сем'і не перастану маліцца і буду адкрытая на іх заўсёды. Гэта мае пакліканне ў пакліканні. Я шчаслівая. Не ведаю, ці іншыя са мной шчаслівыя, але я шчаслівая.

Сустрэчы Асацыяцыі адбываюцца штомесяц у Гродне, Лідзе, Смаргоні, Мінску і Глы